

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۲۱) اسفند ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان: حیدر صائبی خسروی کردستانی - دکتر درودی - دکتر الموتی - ریگی - دکتر مدرسی .
- ۳ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به خط مرزی حد فاصل فلات قاره بین ایران و قطر و ابلاغ بدولت .
- ۴ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع بموافقت نامه بین دولت ایران و یونسکو در مورد تاسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان و ارسال به مجلس سنا .
- ۵ - تصویب صورت جلسه .
- ۶ - طرح گزارش شور اول کمیسیون بهداشتی
- راجع به اجازه انجام معاملات تریاک و ارجاع مجدد به کمیسیون .
- ۷ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به رواج قانونی سکه های تاجگذاری اعلیحضرتین و ارسال به مجلس سنا .
- ۸ - تقدیم يك فقره لایحه و يك فقره دیون و دو فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای قوام صدري معاون وزارت دارائی .
- ۹ - تقدیم يك فقره سوال بوسیله آقای داود مؤید امینی
- ۱۰ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون برنامه راجع به اصلاح ماده ۷ قانون تاسیس مرکز آمار ایران و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۱ - اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۲ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

مهاجرانی - مهندس اردلان - مهندس ناصر بهبودی - دکتر دادفر - دکتر درودی - شیخ بهائی - دکتر کلالی - مرندی - فولادوند .

غائبین مریض - آقایان :

زرگر زاده - دکتر عدل طباطبائی - ارسنجانی - دکتر اسدی - پاینده - پرویزی - پزشکیور - تیمسار حکیمیان - سلیمانی - کاشانی - شاهنده - صادق سمیعی .

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر صدر - مهندس زنجانچی - دکتر ملکی - مهندس پرویز بهبودی - دکتر وفا - ریگی - کریم بخش سعیدی - دکتر قهرمان - دکتر الموتی - بدر صالحیان - دکتر خسروی کردستانی - رضا زاده - سرتیب پور -

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: حیدر صابی -
خسروی کردستانی - دکتر درودی - دکتر المونی
ریگی - دکتر مدرسی

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم
آقای حیدر صابی تشریف بیاورید.

حیدر صابی - ریاست محترم مجلس شورای ملی
خانمها و آقایان. مقارن باروز پرافتخار تولد فرزند خلف
ملت ایران رضا شاه کبیر بنیان گذار ایران نوین، اجازة
میخواهم مطالبی بعرض همکاران مخترم برسانم.

غالباً اتفاق میافتد که بسیاری از روزهای تاریخی
و سالگردها در اثر گذشت زمان بدست فراموشی سپرده
میشود و پس از مدتی بادی از آن بمیان نمیآید ولی روز
بیست و چهارم اسفند باگذشت زمان اهمیت بیشتری مییابد
و این مسئله باتوجه به ارتباط قطعی که به خدمات برجسته
دودمان پهلوی و مخصوصاً سرسلسله آن اعلیحضرت رضا
شاه کبیر بملت و کشور ایران دارد و در سایه کوشش‌ها و
فداکاریهای ارزنده این رادمرد کبیر، ملت و کشور ما
دوران عقب‌ماندگی‌های اقتصادی و اجتماعی خویش را
پشت سر نهاده و به حق میتوان گفت به یک تحولی قدم نهاده
است (صحیح است) و مخصوصاً فداکاریهای فرزند
برومند این خاندان اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر
نیز که در سکان داری کشتی انقلاب درایت و کاردانی و
دوراندیشی خویش رابه منتها درجه نشان دادند و کشوری
عقب مانده و در حال رشدراطی مدتی اندک از حلقه بسته
عقب‌ماندگی رهائی بخشیده مانند سایر کشورهای پیشرفته
به شاهراه ترقی و سعادت رهنمون گردیدند از نظر ملت
ایران اهمیتی خاص یافته است (صحیح است).

نگاهی کوتاه به دوران گذشته روشنگر این واقعیت
عظیم است که خواه از نظر اقتصادی و اجتماعی و سیاسی
پیشرفتهائی که طی مدت ۴۰ سال گذشته نصیب کشور
ما گردیده است در ادوار سابق طی مدت قرن‌ها عملی
نگردیده است. بهر گویای از کشور که نظر افکنید
نشانه‌ای آشکار از نتیجه رهبریهای خرد مندانه شاهنشاه
رضاشاه کبیر و همچنین فرزند خلف و برومند معظم‌له
شاهنشاه آریامهر مشاهده میگردد.

تدابیری که در ۱۶ سال اول در زمان سلطنت
اعلیحضرت رضاشاه کبیر انجام یافته است بعنوان تدابیر
وزیر بنای کشور ما در جهت رشد و توسعه اقتصادی تلقی
تواند شد.

ایجاد راه آهن سراسری کشور که توانست شمال
مملکت را بجنوب متصل سازد و بازارهای جدید در داخل
کشور برای کالاهای ایران فراهم سازد از جمله درخشان
ترین تدابیر است.

ایجاد دانشگاه و بنیان نهادن آموزش و پرورش
نوین دادگستری به سبک نو و سازمان ایجاد صنایعی که
نیاز ما را از کشورهای دیگر تاحدزیادی کاهش بخشد و
سز انجام یک سلسله تدابیر اقتصادی و اجتماعی که در جهت
بهبود وضع زندگی مردم بهبود روابط تولید و ایجاد
امکانات کار و فعالیت در کشور انجام یافت همه و همه
در سایه دوران پریمت سلطنت این خاندان بوده است.
گرچه ملت ایران امکان یافت که بیش از این از
ثمرات افکار دایمانه آن شاهنشاه بهره‌مند گردد و شاهنشاه
رضاشاه کبیر خود ناظر نتیجه گیری از تدابیری که در این
کشور اتخاذ گردیده بود بشوند معذک عصر جدید و دوران
سلطنت شاهنشاه آریامهر که در یک دوره طوفانی آغاز
گردید - برکات و ثمراتی آنچنان شگرف و ترقیات و
پیشرفتهائی آنچنان شکوهمند بدنبال داشت که نمونه آن
را در هیچ دوره و عصری نمیتوان دید پیشرفت‌های اقتصادی
که طی این مدت نصیب ملت ایران گردیده است از نظر
هیچکس پوشیده نیست و حتی بدین‌ترین افراد نیز نمیتوانند
آن زانمکر شوند.

دلروای امنیت و آزادی کامل ایجاد سدهای عظیم
تأسیس کارخانه‌های صنعتی بزرگ گشایش دانشگاه‌های
متعدد نمونه‌های بارزی از این پیشرفته بشمار میروند
آنچه بیان گردید باتوجه به ثمرات انقلاب ششم بهمین که
به رهبری شاهنشاه آریامهر نصیب ملت ما گردید نمونه
مشتی است از خروار.

اجرای اصلاحات ارضی سهمین شدن کارگران در
منافع کارگاهها شرکت زنان در زندگی سیاسی ملی شدن
جنگلها ایجاد سپاهیان انقلاب و متمتع ساختن روستائیان

کشور از نعمت سواد بهداشت و آبادانی بالا بردن سطح
رشد اقتصادی کشور تا به ۱۳ درصد افزایش در آمد سرانه
و سرانجام اتخاذ سیاست مستقل ملی که از جمله وجوه
مشخصه انقلاب شاه و مردم است همه از ثمرات دوران پر
افتخار سلطنت شاهنشاه آریامهر است (صحیح است).
این شمه مختصر روشنگر واقعیت شگرفی است که
کشور ما طی دوران سلطنت دودمان پهلوی به چه پیشرفتهائی
عظیم و ترقیات اعجاب آوری نائل آمده است و بدون شک
میتوان گفت که از جمله طبقاتی که از این پیشرفتهائی نصیبی
برده است طبقه کارگر و زحمتکش ایرانی است چه در
دوران گذشته کارگر بعنوان یکی از ابزار کار و موجودی
تلقی میگردد که نقش مهمی در تولید کشور و بخصوص در
زندگی اقتصادی و اجتماعی مملکت ندارد. ولی
باظهور انقلاب در کشور ما کارگر بعنوان یک طبقه ممتاز
و برخوردار از یک حقوق و مزایای اجتماعی در جامعه
جلوه گر گردید و نقش عظیم وی در بالا بردن سطح رشد
اقتصادی کشور و تولید روز بروز آشکارتر شد (صحیح
است).

پیشرفتهای اقتصادی و اجتماعی ملت ایران بر رهبری
شاهنشاه و در سایه اجرای منشور انقلاب آنچنان دشمنان
این مملکت را عصبانی و ملتهب ساخته که آتش حسادت
و کینه‌ای که در نهاد آنها شعله ور گشته بصورت ناله‌های
سرد و اراجیف و یباده گوئی از گلوی حکومت‌های دست
نشانده و مزدوران آنها خارج میشود.

ولی ملت ایران بر رهبری شاهنشاه آریامهر با الهام
از تاریخ و شرافت انسانی خود در عین قدرتمندی برای
مقابله هر گونه تجاوز و تعرضی هیچگونه اهمیتی بساین
تلاش‌های مذبح‌وحانه نمیدهد و با قدمهای محکم و استوار
بسوی آینده درخشان و تأمین زندگی بهتری نه تنها برای
افراد ملت خود بلکه برای نجات میلیونها انسان در تمام
دنیا از چنگال فقر و بیسودی و بیماری و جنگ گام برمیدارد
(صحیح است) و نمونه درخشان آن لژیون خدمتگزاران بشر
است.

همکاران محترم طبق استدعای کارگران شوکت
بران روز بیست و چهارم اسفند روز تولد ناجی کبیر ایران

بعنوان جشن کارگران روز کارگر شمرده میشود و این از
جمله روزهایی است که هیچگاه از خاطر ملت ایران و
مخصوصاً کارگران فراموش نخواهد گردید.

در این روز کارگران شریف و زحمتکش جشن
میگیرند و پایکوبی میکنند و بیرون پالئاد مردم دلیری درود
میفرستند که در میان طوفان حوادث پهای خاست و کشتی
طوفان زده کشور را با خردمندی و دوراندیشی بساحل نجات
رهبری کردوا از آن میان ملتی سر بلند و کشوری آباد بجهانبیان
عرضه داشت (صحیح است).

امروز کارگران ایران به پیروی از نیت عالی رهبر
خردمند انقلاب تشکیلاتی بنام سازمان کارگران ایران
برای خود بنیان نهاده و با الهام از تعالیم حزب پاسدار
انقلاب برای بهروزی و بهزیستی همکاران خود مجاهدت
مینمایند همبستگی و یک پارچگی کارگران سراسر کشور
در زیر پرچم سازمان کارگران و خانه‌های کارگر در تهران
و شهرستانها که کانون شاهدوستی و وطن پرستی و تعلیمات و
بالا بردن دانش سیاسی کارگران آن یکی از اثرات نیکوی
این تشکیلات عظیم کارگری است که رهبر خردمند انقلاب
شاهنشاه آریامهر برای توسعه و تجهیز آن اوامر مؤکد
صادر فرموده‌اند باشد که کارگران ایران در نتیجه اتحاد
و اتفاق و تولید بیشتر و اجرای اصول انقلاب دین خود را
به پدر تاجدار خود ادا نموده و همواره رضایت خاطر خطیر
شاهانه و ملت ایران را فراهم سازند (احسن).

واما مطلبی که بنده میخواستم عرض کنم و از ریاست
محترم هم تقاضا میکنم توجه بفرمایند که در دوره گذشته طرحی
باهفتاد امضا باد و فوریت به تصویب این مجلس مقدس رسید
این طرح که باور کنید گرفتاری کارگران سرطانی در زمانی
که با مرگ روبرو هستند حقوق آنها قطع می‌شود که خیلی
تأسف آور و چقدر برای ما ناراحت کننده است من از
فرصت استفاده میکنم جناب آقای وزیر بهداشت هم که
تشریف دارند ممکن است، با آقایان ستانورها و مسئولینی
که در دولت هستند بنشینیم و نظریاتمان را بدهیم و آقایان
جواب بدهند بلکه قانع بشویم ولی حالا که قانع نیستیم ما
منتظر برگشت این طرح هستیم. از این ۵ دقیقه وقت باقی مانده
استفاده کنیم و مطلب دیگری را بعرض برسانم که مربوط
بروابط کار فرمایان است با کارگران، ملاحظه میفرمائید

که بعد از انقلاب ششم بهمن آرامش و امنیتی که در کارگاه - های صنعتی بوجود آمده در اثر هدایت و رهبری شاهنشاه عظیم الشأن ما و کمک دوستان کارگر ما در مجلس شورای ملی می بینیم که چه آرامش و امنیت زایدالوصفی برقرار است ولی بعضی از کارفرمایان از این موقعیت سوءاستفاده میکنند و در مقابل بعضی از سندیکاها مقاومت بخرج میدهند من بخاطر توجه آقایان از این مکان مقدس این مطلب را عرض میکنم چون ما همه افراد ملت ایران هستیم و باید از هر طبقه و گروهی که هستیم باید یکدیگر همکاری بکنیم تا آنها بخود بیایند و توجه داشته باشند که کارگر، این طبقه شریف که نیروی انسانی است از عوامل مؤثر سرمایه گذاری است. بعضی از این کارفرماها پارافرانز میگذرانند و از کارگر سفته سفیدی گیرند و آنها را ناراحت میکنند و عقده آزار دهنده ای در کارگر که باید با تمام وجودش برای کارفرما کار کند بوجود میآورند (صحیح است) و این ضررش مستقیماً نصیب خود کارفرما است این را خواستم دولت توجه کند و صحبت ما را بعضی از کارفرمایان چون بعضی از آنها خیلی شریف اند و حتی برخی از آنها از قانون هم تجاوز کردند یکی از این کارفرماها روز جمعه به خانه کارگر آمده بود و صحبت میکرد و میگفت که من تصور میکردم سندیکا یک غولی است ولی امروزی بینیم بهترین ملجاء و پناهی که ما میتوانیم برای کارگاه و برای امنیت آن استفاده بکنیم همین سندیکا است و بعضی از کارفرماها به بچه ها که باید از اولاد دوم ده تومان بدهند از اولاد اول ۴۰ تومان میدهند من صلاح نمیدانم اسم بیرم امیلوارم آنها را که مورد نظر ما هستند مثل سایرین توجه بیشتری به این طبقه شریف بکنند. اما در مورد بنیهای اجتماعی که شأن ایجاد آن بخاطر پناهگاه برای در ماندگی و پیری و کهنوت کارگران شریف است، بنحوه اجرائیش کار نداریم یک قسمت که چند روز پیش توسط دوستان ما در فراکسیون مطرح شد قسمت مستمری است که مبلغ آن بسیار ناچیز است این را استدعا دارم دولت توجه بکند چون مهلتی برای آوردن قانون داده شده و امروز که فرمان شاهنشاه کارگران باید از روز تولد تا روزیکه فوت میکنند در تأمین باشند از نقطه

نظر مستمری هم چیزی که الان هیچ کفاف زندگی آنها را نمیدهد باید ترتیبی داده بشود که حد اقل زندگی آنها را تأمین بکند این مبلغ را دولت میدهد خود بیمه های اجتماعی میدهد نمایانم این مطلب مورد تقاضای ما نمایندگان کارگر و همه نمایندگان شریف انقلاب است و استدعا میکنم که دولت توجهی در این مورد بکند. (احست - احست)

رئیس - آقای خسروی کردستانی بفرمائید.
 خسروی کردستانی - مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - نمایندگان محترم - در چهار روز اخیر به اتفاق جناب دکتر پارسا و وزیر محترم آموزش و پرورش و همکار گرامی جناب آقای بدر صالحیان مسافرتی به استانهای کردستان و کرمانشاه نمودیم و از فعالیتهای آموزشی و کار سپاهیان دانش شهرستانهای سنندج - سنقر - کرمانشاه شاه آباد غرب - قصر شیرین بازدید بعمل آمد.

در همه جا قیافه های مصمم سپاهیان انقلاب خصوصاً دختران سپاهی که با مر رهبر انقلاب چهره روستاهای ما را دگرگون ساخته و در همه جا زندگی و عزت و شرافت را جایگزین بردگی و ذلت و رنج زندگی نموده اند هر بیننده را غرق در احساس و سپاس و غرور میکند در این دو استان مانند همه نقاط دیگر ایران زنجیرهای اسارت و رقیق از دست و پای آنها باز شده و استعداد و نیروهای انسانی مردم که قبلاً از طرف اربابان استثمار شده بود در راه انقلاب بسیج شده است.

احساساتیکه در روستاها و شهرستانهای این سامان نسبت بشاهنشاه آریامهر رهبر داهی و خردمند انقلاب و مظهر قومیت و ملیت ما از خود بروز میدادند نشان سپاسی است عمیق از قلب انسانهای اصیل این بندرسته و آزاد شده بنجای و رهبر خود.

در مسیر راه حتی در دل شب مردم انتظار لحظه ای را میکشیدند که بتوانند این سپاس را بصورت عالیترین مراتب احساسات نشان دهند و از ما میخواهند که همین و ترجمان این احساسات و سپاس به پیشگاه معظمه باشیم.
 در اجتماع فرهنگیان در شهرستانهای مزبور قبل از بیان تقاضای خود آمادگی کامل را برای اجرائی

او امر و سوابق و ...
 برمند و سر ...
 منظور ...
 و شهرستانی ...
 برای تأمین ...
 و پرورش ...
 آفایند ...

همکاران ...
 اخلاص ...
 این ملت ...
 و نعمت ...
 کردستان ...
 کار سپاهیان ...
 شاه آباد غرب ...

دختران سپاهی ...
 ما را دگرگون ...
 را جایگزین ...
 بیننده را غرق ...
 دو استان مانند ...
 و رقیق از دست ...
 انسانی مردم ...
 راه انقلاب بسیج ...

احساساتیکه ...
 نسبت بشاهنشاه ...
 مظهر قومیت ...
 است عمیق از قلب ...
 بنجای و رهبر خود ...

در مسیر راه ...
 را میکشیدند ...
 مراتب احساسات ...
 این احساسات ...
 در اجتماع فرهنگیان ...
 بیان تقاضای خود ...

بودم که پدر آقای دکتر متین آقای شفیعزاده که مرد بسیار بسیار نیکو کار و خیری است مقدار زیادی از ثروتش را وقف شیر و خورشید سرخ ایزان کرده و امثال ایشان صد هائفر آدم خیر خواه دیگر وجود دارد که مقدار زیادی از ثروتشان را در اختیار شیر و خورشید سرخ گذاشته اند که می شود از آنها برای خدمت بمردم بیش از پیش استفاده کرد. نکته ای که در طرز اداره جمعیت شیر و خورشید سرخ قابل توجه است و باید در سایر سازمانها مورد توجه قرار بگیرد اینست که پولی که بابت استخدام و پرسنل و هزینه اداری پرداخت میشود در کل بودجه این جمعیت بسیار کم و در حدود دو درصد است (صحیح است) چون سعی شده حتی المقدور از خدمات مجانی افراد استفاده بشود. کسانی که قدرت انجام خدمت دارند میروند و صادقانه در این جمعیت کمک و همکاری می کنند در شهرستانها و حتی بخش ها که صورت بسیاری از در مانگاههای امدادیش اینجا وجود دارد مردم آماده و مجهز شده اند برای انجام خدمات مجانی بفع این جمعیت برای اینکه می دانند وجود این جمعیت بفع آنها و بفع مردمی است که در آن واحد و منطقه زندگی می کنند و باید مردم را بیش از پیش تجهیز کرد که باین جمعیت که همیشه آماده انجام خدمت بمردم است بیش از پیش کمک کنند. بنده بمناسبت تشکیل جلسه جمعیت مرکزی که دیروز در حضور والا حضرت نیکو کار شاهدخت شمس پهلوی تشکیل شد اینطور بنظر رسید که این مطالب را امروز در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مطرح کنم و از زحمات تمام کارکنان شیر و خورشید بخصوص دوست عزیزمان آقای دکتر خطیبی که صدوقانه خدمت میکند تشکر کنم و آرزو مندیم روز بروز این جمعیت تحت هدایت و رهبری شاهنشاه بزرگ در انجام خدمت بمردم ایران بیش از پیش موفق باشد بخصوص که ما می بینیم این جمعیت علاوه بر خدماتی که در داخل مملکت انجام میدهد در سطح جهانی هم همواره بابالابردن پرچم شیر و خورشید سرخ موجب سربلندی و افتخار برای ملت ایران می شود (صحیح است - احسن - اجست).

رئیس - آقای ریگی فرمائید.

ریگی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم بخاطر دارند که هوسال و اندی پیش برای مردم بلوچستان و سیستان يك واقعه فراموش نشدنی رخ داد و آن سفر علیاحضرت شهبانوی ایران باین استان بود، در این مسافرت علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی نیکو کار ایران به بسیاری از نیاز مندیهای مردم توجه فرمودند و بسیاری از امور عمرانی و اجتماعی را مورد توجه قرار دادند و او امری صادر کردند که بتدریج این امور از طرف دولت در آن استان بمورد اجرا گذاشته بشود در همان موقع که معظم لها در آنجا تشریف داشتند یکی از کارهاییکه باعطیه خود ایشان قرار شد انجام بشود ساختمان يك زایشگاه بوسیله جمعیت خیریه فرح پهلوی در ایرانشهر بود. در همان وقت یکی از نیکوکاران شهرستان ایرانشهر مجازاً زمینی در اختیار جمعیت گذاشت و جمعیت خیریه فرح بهاری هم اقدام به ساختمان این زایشگاه کرد و خوشبختانه این زایشگاه امسال با تجهیزات کامل تمام شد و بنده در دو سه روز گذشته افتخار داشتم در التزام سرکار علیهبانو فریده دنیا مادر گرامی علیاحضرت بهزاهدان و ایرانشهر مسافرت کنم تا ایشان این زایشگاه را افتتاح فرمایند سرکار علیهبانو فریده دیروز سه شنبه از زاهدان با هواپیما به ایرانشهر تشریف بردند و طی تشریفات خاصی این زایشگاه در حضور اهالی افتتاح شد. زایشگاه دارای تجهیزات کاملی است دارای يك ساختمان سیمانی است و سی تخت مادر و بیست تخت بچه در این زایشگاه پیش بینی شده است. بنده در اینجا از اقدامات بسیار مستمر و با جدیتی که مخصوصاً از طرف آقای دکتر مؤتمنی انجام گرفته و دائماً کارهایی را که انجام می گیرد زیر نظر دارند تشکر میکنم یکی از نمایندگان - آقای دکتر مؤتمنی مدیر عامل بنگاه حمایت مادران هستند و زایشگاه متعلق به بنگاه حمایت مادران است).

عرض کنم آنچه که واقفاً برای من در این مسافرت قابل توجه بود صفا و صمیمیتی بود که بانو فریده دنیا مادر گرامی علیاحضرت در این مسافرت نشان میدادند ایشان از نزدیک با مردم تماس داشته و باتمام طلقات مردم صحبت میکردند و نیاز مندیهای آنها را

مرد توجه قرار میدادند و بنظر من می آید که ایشان واقفاً باین صفا و صمیمیتی که دارند و دور از تشریفات درباری مردم تمایل میگیرند سبب میشود که نیاز مندیهای مردم مستقیماً بنظر اعلیحضرتین برسد و بنده واقفاً ایشان را يك باین ارتباط بین مردم ایران و شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو میدانم بنده در اینجا از طرف اهالی بلوچستان و سیستان مجدداً از توجهات خاصی که شهبانوی ایران نسبت کرده دارند تشکر میکنم و مخصوصاً از جناب آقای همسر دهستانی استاندار بلوچستان و سیستان که در این زمزمه که در این سمت هستند دیده که بسیار در کارهای مردم توجه میکنند کمال تشکر را دارم بنده عادت و علاقه دارم که از مأمورین دولت بدون جهت تعریف کنم ولی آقای مهندس دهستانی در خور این هستند که از ایشان تعریف و تمجید بشود بنا بر این از دولت آقای هردیخواهش میکنم که چنین مأموری را که با مراقبت مستمر و با جدیت و باقت کارهای مردم را انجام میدهد تشویق کنند بنده عقیده دارم با مراقبتهایی که از طرف علیاحضرت شهبانوی ایران نسبت بامور عمرانی بلوچستان میشود بلوچستان و سیستان آینده روشنی دارد و انشاء الله ما باز هم شاهد انجام کارهای عمرانی بیشتر و انجام امور زود می بیشتر برای مردم خواهیم بود. از توجهی که فرمودید متشکرم (احسن).

رئیس - آقای دکتر مدرسی فرمائید.

دکتر مدرسی - جناب آقای رئیس همکاران محترم امروز مصداق با چهار ماه محرم است ماه محرم برای ما ایرانیها يك مفهوم خاصی دارد بطوریکه همه نمایندگان محترم استحضار دارند پس از اینکه اسلام ظهور کرد و دیگر شد یکی از کشورهایائی که مسلمان شدند کشور ایران بود. ایران در عین اینکه مسلمان شد هیچ يك از سنن ملی و علائق ملی خودش را دست نداد یعنی با حفظ زبان و موجودیت و تمامیت و بهشتیهای خودش مسلمان شد ولی کشورهای دیگری هستند که مسلمان شدند اما قومیت و ملیت و زبانشان از دست رفت مثل بیشتر کشورهاییکه فعلاً عربی صحبت میکنند ولی زبان قبل از اسلامشان عربی نبوده است و از

تولد دیگری هستند و اصلاً عرب نیستند ولی ایرانیان این افتخار را دارند که در عین اینکه يك دین خدائی را پذیرفتند ملیت خود را از دست ندادند. ماه محرم که میگویم برای ما ایرانیها مفهوم خاصی دارد بخاطر این است که این ایرانیها هستند که در این ماه محرم ارزش فداکاری خاندان رسول را در راه خدا و دین میسپارند در تاریخ ۳۰ ساله نشان دادند فداکاری کردند و این فداکاری ایرانیها در راه خاندان رسول اکرم دوفایده داشته یکی اینکه حفظ استقلال روی همین اعتقاد بوده است در مقابل سایر ملل اسلامی و دیگر اینکه ایرانیان خودشان را به مقام نبوت نزدیک دانستند اما نتیجه ای که از این مقدمه است بگیریم این است که در اواخر قاجاریه ملیت ایران داشت بتدریج تحلیل میرفت. راجع به بزرگی که تولدش روز ۲۴ اسفند یعنی سه روز دیگر است قیام کرد و بنا بر اینهای خواب آورده فهماند که مسلمان هستند ولی ایرانی هستند. تاریخ ایران را از لایسلی کینه های موجود و از لایسلی کتبی که از مورخین خارجی بزرگ مثل هرودوت و پلوتارک مانده بود بدست دانشمندیانی مثل پیرنیا و عباس آقبال و دیگران تألیف کردند و به نسل معاصر خودش فهماند که ایرانی فرق دارد با سایر ملل مسلمان. ملت ایران در عین اینکه مسلمان هست ملت پرافتخار سربلندی است که ۲۵۰۰ سال به آقائی و سربلندی در دنیا زندگی کرده است ما درود بهر واد این مرد بزرگ. این زاد مرد بزرگ میفرستیم تمام خدماتی که این زاد مرد بزرگ به ملت ایران کرد يك طرف و احیای روح ملیت و سنن ملی ایران طرف دیگر چون خودش عاشق معصوم وطن و ملت و زادش و سنت هایش بود اما همانطور که نمایندگان محترم استحضار دارند اولین ملتی که ۲۵۰۰ سال قبل حقوق ملت های دیگر را محترم شمرد زبان بدین سنن ملی ملل دیگر را محترم شمرد ملت ایران بود فرانسویها افتخار میکنند که اعلامیه حقوق بشر دادند ولی ما افتخار میکنیم که ۲۵۰۰ سال قبل کوروش کبیر اعلامیه حقوق بشر و اعلامیه محترم شمردن حقوق بشر را داد ایرانی همیشه نسبت به کشورها و نسبت به ملت های تابعه اش با انصاف و باگذشت بوده است موقعیکه رومیها پیروان حضرت عیسی علیه السلام را جوی درندگان میبنداختند در بارساناسیان بناگاه علمای عیسوی و بناگاه

عیسویان بود و همچنین در قرون اخیر از ۲۰۰ تا ۳۰۰ سال اخیر کلیه اقلیت‌هایی که در این کشور زندگی کردند با نهایت احترام و بنا کمال صمیمیت زندگی کردند و ملت ایران نهایت احترام را با آنها گذاشته چه قبل از مشروطیت و چه بعد از مشروطیت و حتی آنها را در امر حکومت و در امر قانونگذاری شرکت داده است قبل از مشروطیت اگر میخواید مثال بزنم از حکام عیسوی از حکام آشوری و از حکام غیر مسلمان و بعد از مشروطیت هم همینطور بوده است ما همانطور که به سیاست کوروش امروز افتخار می‌کنیم به سیاست شاهنشاهی آریامهر خودمان هم افتخار می‌کنیم (صحیح است. احسن) شاهنشاه آریامهر همان سیاست‌وسنن ملی ایران را امروز هم اعمال می‌کند با اینکه ما مسلمان هستیم و با کشورهای مسلمان منجمله پاکستان و ترکیه نهایت صمیمیت را داریم با سایر کشورهای مسلمان دیگر هم همینطور ولی در عین حال سنت‌ها و سیاست‌های قدیمی ملت ما حفظ شده و مابین سیاست خردمندانه و پیش‌دستانه را تأیید و ستایش می‌کنیم و احترام می‌کنیم و همیشه از ته قلب بالاترین درجه سپاسگزاری خودمان را از این سیاست شاهنشاه تقدیم می‌کنیم. متشکرم (صحیح است احسن - اجسنت).

۳- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون امور خارجه راجع به خط مرزی حد فاصل فلات قاره بین ایران و قطر و ابلاغ بدولت

رئیس - وارد دستور می‌شویم گزارش شوردوم موافقتنامه خط مرزی حد فاصل فلات قاره بین ایران و قطر مطرح است قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون امور خارجه

مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۸/۱۲/۱۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۲۸۵۲۶ مورخ ۱۳۴۸/۹/۲۷ مربوط بموافقتنامه راجع بخط مرزی حد فاصل فلات قاره بین ایران و قطر که گزارش شوردوم اول آن بشماره ۱۱۳۰ چاپ شده است برای شوردوم با حضور پیشنهاد

شده و دولت مشغول اجرای این سیاست است و این سیاست در تمام زمینه‌ها هست مخصوصاً در قسمت خارجی در مورد همسایگان و روابطی که با همسایگان داریم مورد توجه قرار گرفته و وزارت خارجه در این مورد کوشش خود را انجام میدهد بطوریکه آقایان اطلاع دارند دولت انگلستان اعلام کرده که نیروهای خودش را بطور کلی تا سال ۱۹۷۱ از شرف کانال سوئز خارج میکند يك منداری از این نیروها در خلیج فارس وجود داشته با قدرت‌هایی بودند که تابع يك مقررات خاصی بوده‌اند که تعین می‌کردند از سیاستی که دولت انگلستان در خلیج فارس و بحر عمان داشته و بعد از اینکه آن نیروها خارج میشوند خواه ناخواه این دولت‌ها استقلال بیشتری پیدا میکنند و ما را حلالاً باید سیاستمان با آن دولت‌ها بطور کلی روشن باشد و از همین حالا همانطور که در مورد قطر و سایر موارد وزارت خارجه توجه دارند قراردادهایی بین ایران و همسایگان جنوبی خلیج فارس و بحر عمان منعقد بشود البته بنده اینجا وظیفه دارم از طرف حزب مردم از آقای مهندس زاهدی خصوصاً و از وزارت خارجه عموماً از اجرای این سیاستی که دارند یعنی اجرای سیاست مستقل ملی ایران تشکر کنم. همینطور از آقای دکتر اقبال و شرکت ملی نفت ایران و استدعای من از شرکت ملی نفت و وزارت خارجه الان از پشت این تریبون این است که در اجرای همان سیاست تشریحی در کار قرارداد با سایر شیخ‌نشینهای جنوبی خلیج فارس و بحر عمان بشود تا قبل از اینکه نیروهای انگلستان از شرق کانال سوئز خارج میشود بطور کلی بانام شیخ‌نشین‌هایی که در قسمت مرزی جنوبی خلیج فارس و بحر عمان هستند قراردادهایی تنظیم کنیم چه از لحاظ فنی و چه از لحاظ فلات قاره و مرزی قراردادهایی داشته باشیم این است آنچه که من از طرف حزب مردم از شرکت ملی نفت و وزارت خارجه می‌خواهم (صحیح است).

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری

شد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می‌گیریم خانم‌هاو آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر

برخواستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۴ - طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به موافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو در مورد تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای روشهای تعلیم بزرگسالان و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شوردوم موافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع به تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای تعلیم بزرگسالان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۲ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر رهنما وزیر علوم و آموزش عالی لایحه شماره ۲۹۱۲۴ - ۴۸/۱۰/۹ مربوط بموافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع به تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای تعلیم بزرگسالان را که گزارش شوردوم اول آن بشماره ۱۱۴۴ چاپ شده است برای شوردوم مطرح کرد و بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع به تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای تعلیم بزرگسالان

ماده واحده - موافقتنامه مربوط به تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای تعلیم بزرگسالان بین دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو مشتمل بر يك مقدمه و ۱۳ ماده که در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۸ با امضاء نمایندگان مختار دولت ایران و یونسکو در پاریس رسیده است تصویب و بدولت اجازه داده میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نماید.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر قهرمان

گزارش شوردوم از کمیسیون داریائی

مجلس شورای ملی

کمیسیون داریائی در جلسه ۱۶ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط بموافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع به تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای تعلیم بزرگسالان را که برای شوردوم بکمیسیون

دارائی ارجاع شده و گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۴۴ بچاپ رسیده است. مطرح و مصوبه کمیسیون علوم و آموزش عالی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۷ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع بتأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۴۴ چاپ شده است برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون علوم و آموزش عالی را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی

گزارش شور دوم از کمیسیون آموزش و پرورش

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه ۱۷ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع بتأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۴۴ چاپ شده است برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون علوم و آموزش عالی را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آموزش و پرورش - موسوی ماکوئی
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا ارسال میشود.

۵ - تصویب صورت جلسه

رئیس - نسبت به صورت جلسه قبل نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۶ - طرح گزارش شور اول کمیسیون بهاداری راجع به اجازه انجام معاملات تریاک و ارجاع مجدد به کمیسیون

رئیس - گزارش شور اول لایحه اجازه انجام معاملات تریاک و وسیله بنگاه کل داروئی کشور مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون بهاداری بمجلس شورای ملی کمیسیون بهاداری در جلسه ۱۴/ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهاداری لایحه شماره ۱/۲۸۷۴ مورخ ۱۳۴۸/۱۲/۷ دولت راجع به اجازه انجام معاملات تریاک و وسیله بنگاه کل داروئی کشور را که بشماره ۱۱۴۹ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه انجام معاملات تریاک و وسیله بنگاه کل داروئی کشور

ماده واحده - بنگاه کل داروئی ایران مجاز است

بمنظور انجام کلیه معاملات تریاک و شیره خشخاش (اعم از داخلی و خارجی) و نگهداری و تباری آن و حمل و نقل و توزیع تریاک در سراسر کشور و احداث لازم را که مشمول قانون استخدام کشوری و قانون محاسبات عمومی و همچنین آئین نامه معاملات دولتی نخواهد بود تشکیل دهد. بنگاه داروئی موظف است حساب در آمد و هزینه واحد مزبور را جداگانه نگهداری نموده و وجوه حاصل از معاملات تریاک پس از وضع هزینه های مربوطه و همچنین وجوه مذکور در ماده ۱۹ قانون اصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۸ در اختیار وزارت بهاداری قرار میگیرد تا بر طبق آئین نامه ای که توسط وزارت بهاداری و دارائی تهیه میشود و به تصویب هیئت وزیران میرسد بمصرف در مان و نوتوانی معتادین برسد.

مخبر کمیسیون بهاداری - دکتر ستوده

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۶ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط با اجازه انجام معاملات تریاک و وسیله بنگاه کل داروئی کشور را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون بهاداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام

و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۴ اسفند ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط با اجازه انجام معاملات تریاک و وسیله بنگاه کل داروئی کشور را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون بهاداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دهبیم

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر فریور بفرمائید.

دکتر فریور - جناب آقای رئیس، همکاران محترم در این لایحه که امروز مطرح است اشکالات و تناقضاتی موجود است که لازم است مورد توجه کامل همکاران محترم قرار گیرد تا این تناقضات و این اشکالات موجود به این صورت بتصویب نرسد که واقعاً در شأن مجلس شورای ملی نیست (صحیح است) برای اینکه موضوع را بهتر بشکافم بناچار مقدمه ای را عرض کنم چون این مقدمه روشن خواهد کرد، بعضی از شعارها تاچه اندازه مصداق پیدا میکند و تاچه اندازه مورد اعتقاد شعار دهندگان هست ما اغلب اوقات از طرف حزب اکثریت به این شعار بر خورد میکنیم که میگویند ما عاشق افکار خود نیستیم البته تا آنجا که من بخاطر دارم این شعار از زمانی پیدا شد که حزب بان ایران است داشتن افکاری را که اشخاص بخصوص

احزاب به آن ایمان قاطع داشته باشند عنوان کرد و بدنیل این تزیود که عنوان شد ما عاشق افکار خود نیستیم.

دکتر حکیم شوشتری - این صحبت از ۶ سال پیش بوده که تشریف نداشتید.

دکتر فریور - اجازه بفرمائید الان ثابت میکنم تناقضات در این شعار هم وجود دارد در همین لایحه هم هست به این معنی که البته ما باید توجه کنیم و بطوریکه بکرات در این مدت اظهار شده اشخاص باید رویه و مرام خاصی در زندگی داشته باشند بخصوص احزاب، شما در فعالیتهای حزبی برای علاقمند کردن مردم برای ورود به

حزبان آیا افکار و مرامی را تبلیغ میکنید یا نه؟ (بکفر از نمایندگان - ابداً) اگر تبلیغ میکنید در مقابل این شعار که میگویند ما عاشق افکار خود نیستیم شونده به چه ترتیب و تاچه حد میتواند به بیاناتان به گفته هایتان اعتقاد پیدا کند و آنرا راه رسم و رویه فعالیتهای سیاسی خودش قرار دهد بعد از شنیدن نخواهد گفت که چون عاشق افکار خود نیستید فردا ممکن است عوض کنید و یک چیزهای دیگری بگویند؟ (بکفر از نمایندگان - اینها از هم جداست بهم ارتباطی ندارد) حالا که چنین اعتقادی دارید

بهم از نوشتن این لایحه را عرض کنم که اگر به آن شعار معتقدید که عاشق افکار خودتان نیستید بر خلاف عقیده دوستان خودتان پافشاری نکنید جریان از اینقرار است که این لایحه در سه کمیسیون گزارش شده من در دوتای از این کمیسیونها عضویت دارم آنچه که من فهمیدم و آنچه که استنباط کردم و به آن معتقدم جریان کار به این ترتیب در کمیسیون شد که اعضای کمیسیون متوجه تناقضات و معایب بسیار این لایحه شدند ولی چون مصوبه فراکسیون حزب ایران نوین بود امکان مسترد داشتن این لایحه را در خود ندیدند (بکفر از نمایندگان - اینطور نیست) و سر نوشت لایحه را بدون تغییرات لازمی که خودشان بان معتقد بودند نه جلسه علنی مجلس سپردند تا به بینند چه میشود صحبت از اختیارات خود بنگاه داروئی شده بود برای اعضای کمیسیون روشن نشد با وجود اختیارات کاملی که بنگاه کل داروئی ایران دارد تهیه و سازمان دادن يك واحد لازم چه معنی دارد؟ مادر کشور اداره داریم وزارتخانه

داریم سازمان داریم شرکت داریم ولی واحد لازم نداشتیم اینکه میگوئید موضوع عاشق بودن به افکار خود این مطلبی است که برای اعضای کمیسیون و اگر اینجام توضیح بخواهیم مخبرین برای این سؤال جواب ندارند بدهند . مایاتوجه به همین مسائل و مسائلی که بعداً عرض خواهم کرد وقتی که باین بحث‌ها رسیدیم و طرح‌هایی در این زمینه داده شد معاون محترم وزارت بهداری قرارداد که این طرح‌ها را ببرند و رویش مطالعه نموده و لایحه را به صورت بهتر و با اصلاحاتی لازم بیاورند ولی در عمل مواجه شدیم باینکه لایحه بهمان صورت برای طرح در جلسه علنی در دستور مجلس گذاشته شد (عده‌ای از نمایندگان - مخبر جواب میدهند).

رئیس - آقای دکتر فریور علت اینکه لوایح دوشور در مجلس میشود برای همین است که در شور اول اشکالاتی اگر بنظر نمایندگان رسید بفرمایند تا در شور دوم رسیدگی بشود .

دکتر فریور - در هر حال تناقضاتی که در این لایحه وجود دارد یکی وضع خاص بنگاه دارویی که با قانون خاصی که بوجود آمده است و از قوانین بسیاری مستثنی است از قانون استخدام و قانون محاسبات عمومی این سازمان و این بنگاه این امکان برایش بدون قانون هم وجود دارد که این معامله را انجام بدهد حال در شکم این بنگاه يك واحد لازم بوجود آوردن یعنی چه ؟ این میبایست مورد توجه خاص نمایندگان مجلس شورای ملی قرار بگیرد و احد لازم یعنی دادن يك سازمان بسیار وسیع . بخصوص استدعای جناب آقای مهندس ارفع باین مطلب توجه بفرمایند و احد لازم میخواهند بوجود بیاورند برای معامله تریاک ، تیاری آن فروش آن این واحد با این معنائی که در این لایحه گنجانده شده است آنچنان واحد وسیعی خواهد شد که شاید از نظر وسعت مقابله با خود وزارت بهداری بکند این واحد لازم برود کوزه دهات دور افتاده مملکت برود در نقاط دور افتاده در شهر دور افتاده‌ای مثل بندر چاه بهار باید برود تریاک بفروشد آیا واقعاً چنین مفهومی ندارد این واحد لازم وقتی باین صورت تشکیل شد سازمان بسیار عظیمی را بر بودجه مملکت تحمیل خواهند کرد واقعاً صلاح است که يك چنین سازمانی بوجود بیاید با وجود

سازمانهای وسیعی که وزارت بهداری دارد و با وجود اینکه با سازمان های فعلی میشود این کار را انجام بدهند بوسیله بنگاه دارویی خریداری کنند و بوسیله سازمان های موجود وزارت بهداری که تاکنون قرص ترك تریاک به معاد تریاک و مریض میداد حالا بموجب قانون تریاک میفروشد . واحد لازمی بوجود میآید مستثنی از قانون استخدام کشوری مستثنی از قانون محاسبات عمومی مستثنی از آئین نامه های دولتی بحث جلسه پریروز را بخاطر بیاورید و بحثی که در این لایحه پیش میآید قانون محاسبات عمومی در مراحل آخر تصویب خودش است که بحکم آن قانون دیگر سازمانی مستثنی از قانون محاسبات نخواهد بود در حالیکه آن قانون دارد مراحل آخر را طی میکند دارید پشت سر هم قانون میآورد که فلان سازمان واحد لازم جدید مستثنی از قانون محاسبات عمومی قانونی میآورد سازمانی بوجود میآید مستثنی از قانون استخدام کشوری پریروز هم که با تصور تمدید شد اختیارات دولت در مورد آزمائش قانون استخدام حالا مفهومش معلوم میشود که در این مدت مدیدی که قانون در مرحله آزمایشی است تمام سازمانها باین صورت مستثنی بشوند و بعد از ۵ سال دیگر سازمانی نماند که قانون استخدام کشوری مشمول آن بشود (صحیح است) (بکنفر از نمایندگان - حالا هم زیاد باقی نمانده) من در این لایحه باتمام وجود انتظار دارم دوستان حزب اکثریت بخصوص لیدر حزب اکثریت باین عرایض من توجه بکنند و جناب آقای وزیر بهداری هم که خوشبختانه حضور دارند باین فکر بعرایض من توجه بفرمایند که من یکی از علاقمندان بر وزارت بهداری هستم ۱۵ سال در این سازمان خدمت کرده‌ام و تصور کنند که مرا الان برای مشورت دعوت کرده‌اند که میخواهد لایحه‌ای تنظیم بشود من نظریاتم را بیان میکنم باین صورت اگر توجه کنند بسیاری از مشکلات حل میشود جناب آقای وزیر بهداری موکول کردن معالجه معتادین بوجوه حاصله از فروش تریاک بصراحت عرض میکنم یعنی موکول کردن معالجه معتادین بصورت محال یعنی تعلیق به محال ، سازمان وسیعی میخواهد بوجود بیاورید تریاک بفروشد در مملکت با پول آن اگر عایدی مانند معتاد را هم معالجه کنید اگر عایدی خواهد بود جزا مستثنی از آئین نامه معاملات دولتی میکند؟ مستثنی کردن از آئین نامه معاملات دولتی یعنی اینکه شما

انتظار نفع ندارید ، سازمان وسیعی که بوجود خواهد آمد آبیولی برایتان خواهد ماند سازمانش هم از قانون استخدام و محاسبات عمومی مستثنی است و از همین حالا بگوشتان میخورد بعضی از مقامات آمیاده شده‌اند که تصدی این بستها را داشته باشند این درست نیست اگر میخواهد معتاد را معالجه بکنید این راهش نیست معالجه معتاد نزدیک به ۱۵ سال است به وزارت بهداری تکلیف شده بیاید صراحتاً اقرار کنید که در این ۱۵ سال یکقدم در این راه برداشته نشده باید این بحث را پیش بیاوریم که دولت باید امکانات و برنامه و بودجه لازم را در اختیار وزارت بهداری بگذارد تا این موضوع مهم که واقعاً برای ما الآن يك مسئله بسیار بزرگ مملکتی است بمرحله اجرا در بیاید معتاد معالجه شود . چون اگر معتاد معالجه نشد و مشتری وجود داشت و تریاک از این نرفت این بحث ادامه خواهد داشت و این مسئله و این ننگ از دامن ملت مازدوده نخواهد شد معالجه معتاد بر نامه میخواد برنامه عظیمی میخواهد برنامه منظمی میخواهد برنامه تشخیص می خواهد مانند مبارزه با مالاریا در این مورد تا کتون چه اقدامی شده ؟ معالجه معتاد همکاری عظیم سازمانهای دولتی و ملی را لازم دارد ۱۵ سال است مملکت و دولت موظف و مکلف شده معتاد را معالجه کند آیا سازمانهای مایک متخصص برای معالجه معتادین تربیت کرده‌اند؟ امروز هم هر وقت از معالجه معتاد صحبت میشود به طبیب های بیمارستانهای روانی و تیمارستانها معرفی میشوند این راه درست نیست دانشگاه و وزارت بهداری باید در این مورد برنامه داشته باشند رشته معالجه معتاد در دانشگاه باید بوجود بیاید حد اقل ما الآن به ۲۰۰ نفر متخصص احتیاج داریم دانشگاه اگر سالی ده نفر متخصص بیرون بدهد تا ۲۰ سال دیگر این رشته مورد احتیاج ما است دانشگاه باید این کار را بکند و متأسفانه با وجود دولت حزبی که برنامه‌های حزبی باید کاملاً مشخص و با همکاری قاطع سازمانهای اداری عملی شود ما هیچوقت و اکثر اوقات اصلاً این همکاری را نمی بینیم سازمانهای دولتی از همدیگر گرو گشی میکنند در مسیر همکاری با هم قرار ندارند وزارت بهداری برای انجام وظایف خودش به همکاری بسیاری از سازمانها احتیاج دارد نه بکارشکنی آنها . بهر حال درآمدی از این میجر

نخواهد بود و ما هم امروز در این ساحت مقدس اعلام میکنم که از این ممر برای معالجه معتاد و بنابین لایحه معالجه معتاد تعلیق به محال شده است یعنی مشوی باز هم ادامه خواهد داشت (بکنفر از نمایندگان فقط يك عده حقوق‌های کلان میگیرند) در این لایحه يك مطلب اساسی را میخواهم عرض کنم و استدعا میکنم توجه بفرمائید گنجانده شده و جوش در اختیار وزارت بهداری قرار بگیرد و وزارت بهداری معتاد را معالجه بکند یکی از علت‌هایی که معتاد معالجه نخواهد شد اینست که اگر احیاناً پولی از این ممر بدست آمد در اختیار وزارت بهداری قرار بگیرد این را من بعنوان خدمت بوزارت بهداری عرض میکنم میدانید چرا ؟ برای اینکه وقتی از این ممر پولی به بودجه وزارت بهداری اضافه شد این پول یواش یواش جزء سرمایه‌های حساب میشود یواش یواش آنچنان روحیه‌ای بوجود خواهد آمد که سعی کنید این پول از این راه و ممر بیشتر بشود یعنی معتاد معالجه نشود اگر معتاد معالجه بشود این رقم در آمد از بین خواهد رفت و همان مسئله‌ای که در موضوع راهنمایی و رانندگی بوجود آمده هنوز مردم جرمی مرتکب نشده‌اند خلافتی مرتکب نشده‌اند جریمه دریافت بشود ولی در بودجه سال ۴۹ میلیونها تومان در آمد این تخلفات وجود دارد این با کد امیک از موازین قانونی تطبیق میکند؟ که مردمی که هنوز جرمی مرتکب نشده‌اند مادر بودجه‌مان جریمه برای آنها بگذاریم اگر این مردم جرمی مرتکب نشدند تخلف نکردند و این جریمه وصول نشد تکلیف چیست ؟ مردم را وادار خواهند کرد که تخلف بکنند (بکنفر از نمایندگان - مالیات بر در آمد هم همینطور است در بودجه میگذارند تا در آمد پیدا بکنند) اعتقاد شما همین است ؟ ما مطالب را میگوئیم شما هم بصورت شعاری پاسخ میدید و متأسفانه اغلب اوقات مطالب جدی را باشوخی اشتباه میکنید و بالاخره ناراحتیهای این مسائل گریبانگیر مردم اجتماع ما هست جدی را باشوخی قاطی نکنید و بهمین دلیل است که ما اعتقاد داریم اگر از این ممر پولی عاید شود نباید بوزارت بهداری داده بشود باید برود بخزانه مملکت و دولت مکلف بشود بودجه مشخصی در اختیار وزارت بهداری بگذارد نه اینکه بگوید اگر عایدی داشتی معتاد را معالجه کن اگر نداشتی معالجه نکن بودجه مصوب کدام است

برای معالجه معتادین کلام برنامه مشخص را وزارت بهداشتی نشان داده با شما ارائه نموده‌اید بهرحال این بود نحوه تصویب این لایحه در کمیسیونها و ایرادات ما باین لایحه روی این اصل در پایان عرایض خود در باره این مطاب اگر موضوع عاشق نبودن بافکار هست باین ایرادات توجه بفرمائید تا این لایحه را دولت ببرد و لایحه‌ای که بگذرد این مسائل بخورد بیاورد که در شأن تصویب مجلس قرار بگیرد قبل از اینکه تریبون را ترک کنیم ناچارم اخطار نظامنامه‌ای بکنم از جناب آقای رئیس استدعا دارم باین مطلب عنایت بفرمائید این اخطار طبق ماده ۱۵۵ آئین‌نامه داخلی مجلس است ما در حدود ۱۵ ماه پیش از وزارت راه در مورد راههای آذربایجان غربی سؤال کردیم طبق حکم آئین‌نامه کمیسیون سؤالات مکلف و موظف است در عرض دو ماه نتیجه را به مجلس شورای ملی گزارش بدهد و این مدت دو ماه فقط برای یکبار قابل تمدید است و الان یکسال است که این حکم اجرا نشده و تکلیف این سؤال ما روشن نگردیده است متشکرم.

رأبید - اخطار نظامنامه‌ای دارم.

رئیس - بفرمائید.

رأبید - مقام معظم ریاست اشاره فرمودند این تذکرات برای همین منظور است که وقتی به کمیسیون برمیگردم مورد توجه قرار بگیرد بنده خواستم نظر همکاران را به این نکته جلب کنم که کلیات اول در مورد شور اول برای همین جهت است که اگر واقعاً در اصل لایحه معایب آنچنان بوده که لازم باصلاح کافی بود آن موقع است که باید لایحه رد شود والا اگر این موقع لایحه رد نشود دلیل بر این است که اکثریت محترم مطالبی که فرمودند مورد توجه قرار ندادند (صحیح است).

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید.

دکتر اسفندیاری - مقدار زیادی از اعتراضات مربوط به لایحه اجازه انجام معاملات تریاک بوسیله بنگاه کل داروئی کشور توسط آقای دکتر فریورداده شدن باید مقداری با آنها اضافه کنم چون مرتباً اقلیت چه از طرف حزب پان ایرانیست و چه از طرف حزب مردم مأمور تذکر است و متأسفانه حزب ایران توین و دولت توجه نمیکنند

که بنده استدعا میکنم اگر ممکن باشد حتی الامکان از کارمندان وزارت بهداشتی و کارمندان بنگاه کل داروئی ایران برای اینکار استفاده کنند در مورد اعتراض و بحثی که داریم در مورد قانون محاسبات عمومی و معاملات دولتی که از شمول آن مستثنی شده البته بنده در این قسمت موافق هستم از نظر شخص خودم چون بنگاه داروئی برای معاملات و خرید تریاک باید تا حدی دستش باز باشد که این معاملات را از بازارهای داخلی و خارجی بهره‌ور تریکه میخواند تأمین کند در واقع قانون محاسبات عمومی هنوز بتصویب مجلس نرسیده و تا تاریخ تصویب مانعی ندارد ولی بهتر این بوده که این شمول مقررات را رعایت میکردند و در مورد خاصی که مقررات خاصی را ایجاد میکردند از مجلس اجازه می‌گرفتند موضوع دیگری که تذکرش را لازم میدانم این است که معمولاً کارها از صورت اصلی خودش خارج میشود و بصورت یک کار بکاتور در می‌آید و همیشه گفته میشود که دولت مبارزه میکند با گرانفروشی و بالا رفتن هزینه زندگی حالا وارد این بحث نمیشوم چون مطرح نیست ولی ببینیم که دولت عکس این را عمل میکند روشی که عمل میکند میگوید اقتصاددانهای ما اینطور تشخیص دادند یک مورد را عرض میکنم مثل اتوبوس و وقتی هم که می‌بیند با یک مقاومت شدیدی مردم مواجه میشود آنوقت استدلال عکسش را هم برای ما میکند که آقا در یک خانواده چند نفر محصل هست زن و شوهر هم کار میکنند وقتی قرار باشد چیزی را ۳۱ یا ۴ برابر کنیم وقتی چند نفر از یک خانواده از اتوبوس استفاده میکنند در روز میشود چند تومان در ماه چند صد تومان در سال چند هزار تومان میشود یعنی استدلال اولیه متخصصین و اقتصاد دانهای خودش را عملاً نخطئه میکند و با اصطلاح با استدلالها تریکه ما می‌گوئیم متوسل میشود و میگوید ما این عمل را میکنیم آیکاش دولت در روز اول می‌آمد و آنچه که ما بدون نظراز طرف حزب مردم و پان ایرانیست حضور آقایان تذکر میدادیم افلا توجه میکرد و بعد میدید که اشتباهاتی که در مورد مثلاً بنزین یا گوشت یخزده یا اتوبوس پیش آمده پیش نمی‌آمد (چند نفر از نمایندگان - صحیح است) موضوعی که بنده می‌خواستم مطرح کنم اینست که البته

بمقتضای طبع کاری که ما داریم انواع و اقسام شکایات در موارد مختلف بما میرسد چند شکایت بود از جمله از طرف چند تریاکی شکایتی بمن رسیده بود (همهمه چند نفر از نمایندگان) من متأسفم که تا حرف تمام نشده توی حرف من می‌آید و نمیگذارد که عرایضم را تمام کنم این چند نفر تریاکی شکایت کرده بودند از دولت. آقا آنچه مطرح است گرانفروشی است. کم فروشی است و بدفروشی است و عاملش دولت است آقایان محترم آنچه می‌خواهم مطرح کنم مبارزه با گرانفروشی نیست مبارزه با قاچاق است که اصلاً شما توجه نمیکنید تریاکی‌ها بمن نوشته‌اند که این نامه را بحضور وزیر بهداشتی تقدیم میکنم که بمن جواب بدهند نوشته‌اند در سابق تریاک را بما میداده از قرار ۴ یا ۵ ریال بعداً آمده‌اند قدهن کرده‌اند بعد دیده‌اند تریاک در این مملکت و ریفنداده. من اصطلاح کرماتی بکار بردم. و هنوز ادامه دارد کشیدن و مصرف تریاک شاید عوامل دیگری در اینکار دخالت دارد مثل هروئین و غیره البته اول اعلیحضرت باین قسمت توجه فرمودند و بدولت امر کردند باین قسمت توجه کند و ما از شاهنشاه از این بابت هم بسیار متشکریم ولی دولت بدعمل کرده است و من از طرف حزب مردم مأمور هستم که بدولت تذکر بدهم آنطوریکه نظر اعلیحضرت بوده است عمل نکرده‌اند قاچاق را آزاد گذاشته و تشویق کرده‌اند عوض اینکه جلوگیری کنند این نامه تریاکی‌ها را میدهم نگاه کنید بچند عامل توجه کرده‌اند اولاً تریاک را از بازار آزاد از قاچاقچی می‌خریده‌اند پنج گرمی ۲۵ ریال دولت با آنها ۵ گرم را ۹ تومان می‌فروشد گویا وضع این طوری است من وارد نیستم مثل اینکه مرفینش بیشتر است و طوری است که از سورخ و افور بیرون میریزد (خنده نمایندگان) من می‌خواهم بدولت تذکر بدهم که مبارزه با قاچاق اینست که شما قیمت را طوری تعیین کنید و نوع تریاک را طوری خوب درست کنید که در واقع تریاکی بتواند از آن قیمت استفاده کند یا تریاک را ترک کند و اگر در سنی است که نمیتواند تریاک را ترک کند و از شصت و ۷۰ سال به بالا است بازار آزاد و قاچاقچی مراجعه نکنند مجبور شود دست توصل بطرف قاچاقچی دراز کند این است که توجه شما را به نرخ‌هائی

که از طرف دولت حزب ایران نوین تهیه و تنظیم و به بازار عرضه می شود جلب میکند و از طرف حزب مردم عرض میکنم که استدعای ما این است که باین قیمت هاسد درصد توجه بفرمائید و تریاک بهتری به تریاکهای بدهید باینکه کاری بکنید که تریاک ترک بکند بهر حال آنچه عرض کردم مربوط باین لایحه بود و مبارزه با قاچاق و لی گرانفروشی مطرح نیست (دکتر عدل - مبارزه با گرانفروشی است) آقای دکتر خلیلی ببخشید چندبار تذکر دادم جنابعالی توجه میفرمائید گرانفروشی مطرح نیست مبارزه با قاچاق مطرح است باید جنس بهتری به بازار عرضه بشود اگر جنس قاچاق بهتر بود عوامل استفاده کننده بطرف قاچاقچی رو میکنند بدولت. چرا حاضر نیستید حرف منطقی و درستی را که گفته میشود بپذیرید و توجه کنید این عرایض را قبول کنید من معذرت می خواهم آقای دکتر عدل قبول بفرمائید که اشتباه می کنید (صحیح است) بهر صورت موضوع دیگری که تذکرش از نظر من لازم بود این است که در این مملکت آمده اند برای اینکه از لحاظ نوتوانی بتوانند جلوی بعضی کارها را بگیرند انجمن نوتوانی درست کرده اند در این مملکت از نظر اضبائی که در این مملکت مطب دارند بیمارستانها را اداره می کنند بایشخس های خصوصی و عمومی در اختیار شان است این انجمن ها بیک نوع انجمن های ساختگی است برای پرده پوشی بعضی امور و انجمنی نیست که بتواند آنچه که مورد احتیاج نوتوانان است بر آورد بکند از این انجمن نوتوانی که بگذریم بیک مریضخانه ای است که کمک هائی باین مریضخانه شده بنام شفای حیاتیان باین بیمارستان در حدود دو میلیون تومان علاوه بر بیست میلیون کمک شده آنچه در اینجا آورده شده این بیمارستان دارای وقف نامه است که در آن نوشته شده است برای افرادی باید مورد استفاده قرار گیرد که در شمال شرقی تهران زندگی می کند و همچنین برای این بیمارستان بیک موقوفه ای در نظر گرفته شده است که مخارج این بیمارستان از این موقوفه تأمین شود آنچه که مامی بینیم و در اینجا آورده شده در این لایحه کمک بهمان انجمن نوتوانی است و در واقع یعنی بودجه منطقی است برای این بیمارستان و امثال این بیمارستانها (دکتر بیت منصور - توان بخشی است) بعرض من گوش کنید هم نوتوانی و

هم توان بخشی در صورتیکه مرکز نوتوانی هم در مشهد است هم در تبریز در آخر ماده آورده شده که بمصرف معتادین. درست توجه کنید این بیمارستان خصوصی باعمومی که ما داریم چندتخت برای این کار تخصیص داده اند و بیک مقدار زیادی از بودجه مملکت باینها تخصیص داده میشود الان این بودجه ای هم که در نظر گرفته شده برای همین در نظر گرفته شده بهر صورت آنچه اینجا تذکر داده شد و پیشنهاد من این است که اولاً قسمتی که مربوط بشمول مقررات استخدامی مملکت در این باره هست در مورد این ماده هم اجرا بشود ولی در مورد قانون محاسبات عمومی چون هنوز قانونی تصویب نکرده ایم در معاملات تریاک باید قدری دست باز باشد و در آخر این تبصره هم من بیک قسمت اضافه کردم که استدعا میکنم جناب آقای وزیر بهداشتی و کمیسیون بهداشتی رسیدگی کنند در مورد بیمارستانهای مربوط باین قسمت هم بیک کمکی بکنند بیک توجهی بکنند که مؤثر باشد از اطاله کلام حضور آقایان معذرت می خواهم (احسن).

رئیس - آقای پرفسور مخبر فرهمند بفرمائید.

پرفسور مخبر فرهمند - آقایان دکتر فریور و دکتر اسفندیاری بیک مقدار از عرایضی را که میخواستم عرض کنم بعرض همکاران عزیز رساندند و در اینجا مطرح کردند بکی دو نکته هست که بنده مجبورم تذکر بدهم و جداً غصه میخورم (سعیدوزیری - غصه نخورید) جناب عالی هم اگر جای بنده بودید بیشتر غصه میخوردید اولاً در لایحه انجام معاملات تریاک بوسیله بنگاه کل داروئی کشور این بهتر بود که بنگاه کل داروئی ایران باشد بدلیل اینکه در همان جمله اول ماده واحده بنگاه کل داروئی ایران مرقوم رفته است این البته تذکر خلیلی جزئی است بیک تذکر کلی تر که میخواستم بعرضتان برسانم این است که الان بموازات همین لایحه قانون محاسبات عمومی مطرح است آقایان اطلاع دارید عنایت دارید که وقتی این قانون بتصویب رسید آنوقت بیک چنین واحدی چون اسمش را واحد گذاشتیم نمی توانم از شمول قانون استخدام مستثنی باشد و طبق آن قانون می بایستی که بصورت بیک شرکت در بیاید چرا این عنایت از همین حالا نمیشود چرا باز بیک دوباره کاری کنیم و بار آنجا دچار زحمت بشویم اصولاً بنظر بنده تشکیل بیک واحدی در بیک مؤسسه ای که خود آن باندازه کفایت امتحان

مدیریتش را نداده کار صحیحی نیست. در اینجا باید عرض کنم که اگر بنگاه داروئی کل کشور خوب اداره میشد سازمان های بیمه های اجتماعی و از تنش شاهنشاهی از این بنگاه دارو میخریدند اینها هیچ دلیلی ندارد برای خودشان کار اضافی ایجاد بکنند و مستقیماً با دارو ساز و دارو فروش و کارخانجات تماس بگیرند و برای خودشان ایجاد زحمتی کرده باشند پس عدم مدیریت این دستگاه بود که آنها صلاح دیدند و بحق داروهای خودشان را خودشان رأساً تهیه کردند الان بیک دستگاه دیگر زیر نظر وزارت بهداشتی انجام وظیفه میکنند و آن اداره کل نظارت بر مواد مخدره است این اداره معتادین را هم معالجه میکند (پزشکیور - قرار بوده است که معالجه بکنند ولی نمیکنند) البته کمال مطلوب نیست ولی بنده بایستی عرض کنم با این تبصره هائی که حضورتان تقدیم میکنم اگر قدمهای بلندی بر نداشته بیک تانی تانی کرده عرض کنم ۱۲۰ تخت داشته الان این را رسانده به ۶۰۰ تخت در مراکز استانها و شهرستانها تشکیلاتی داده که در هر کدام ۳۰ نفر را معالجه میکنند (یکی از نمایندگان - کمال مطلوب نیست) بنده با جنابعالی موافق هستم این کمال مطلوب نیست ولی وزارت بهداشتی آنچه که مقدرش بوده است میتوانم بگویم انجام داده و در آن دستگاه بخصوص بیک مدیریت قابل قبول بوده است و توانسته است با بیک بودجه بسیار کمی این عمل را انجام بدهد ولی بنده چون قبلاً اینجا توضیحی داده نشده و آقایان نمیدانم بیشتر از من مطلع هستند یا خیر میزان تولید الان خیلی کم است بنده فکر میکنم بین شش تن و ده تن باشد میزان احتیاج در حدود ۱۸۰ تن است بیک فکری برای این تفاوت باید کرد مضافاً باینکه اگر ما بخواهیم واقعاً با قاچاق مبارزه کنیم صرف نظر از دستگاه انتظامی که وظیفه خودش را خوب انجام داده بنحو احسن انجام داده و خیلی قاچاق کم شده ولی اگر بخواهیم بآنها کمک کنیم و بیک کار اساسی کرده باشیم باید قیمت این مواد را باندازه ای پائین بیاوریم که برای قاچاقچی اصلاً صرف نکند که به بازار رو بیاورد حتی بنده اعتقاد دارم شاید دولت هم این فکر را کرده باشد که در مکانهای بخصوصی از قیمت تمام شده ارزاتر بدهد نصف بدهد ثلث بدهد یا خیلی کمتر از این صورت آن وقت این اشکال هم پیش می آید

که آن مبلغی را که برای درمان معتادین باید در نظر بگیریم جداً بیک مبلغ ناچیزی خواهد بود حالا بنده فکر میکنم توجه میکنم که در این کار مشورت بیشتری بشود که اقلاً از همان کادر اداره نظارت بر مواد مخدر استفاده کنند چون در تمام شهرستانها شعبه دارند با اضافه کردن بیک یا دو نفر یا سه نفر بعهده آن دستگاه که آنها کار میکنند شاید بیک مقدار بودجه خودشان را صرفه جویی می توانند بکنند بنده دو پیشنهاد دارم که تقدیم میکنم اولی راجع به همان عنوان لایحه هست که عرض کردم و دومی روی این نظر است که مثل سایر لوازم مثل لوازم نوسازی و غیره در این ماده واحده ذکر بشود که منحصر آ برای درمان معتادین در اختیار وزارت بهداشتی گذاشته شود. متشکرم.

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - بنظر بنده در این ماده واحده دو نوع ایراد هست یکی از نظر نوع تنظیم این ماده واحده و تناقضاتی که با سایر قوانین و مقررات است که همکاران محترم به تفصیل صحبت فرمودند و بنده برای اینکه وقت مجلس گرفته نشود از تکرار آن مطالب خودداری میکنم اما ایراد بزرگ مربوط است به اصل مقصود و نیتی که ما از این کار داریم اصولاً باید به بینیم ما چرا کشت تریاک را که سالها ممنوع بود تحت شرایطی آزاد کردیم و از این آزاد کردن چه نتیجه ای میخواستیم بگیریم روزی بآنها روی بدون مطالعه بقدری معنویت ایجاد کردیم که عکس العملش این شد که با بازار قاچاق از چین و ترکیه روبرو شدیم و بر اثر همین حالت عده خیلی زیادی از هموطنان ما و جوانان مملکت اعتیادات مضره بیشتری پیدا کردند ما تحت شرایطی به مصلحت مملکت تشخیص دادیم که قانون منع کشت منتهی بشود و با شرایط خاصی بکارند و با این عادت مذموم مبارزه منطقی و اصیل بکنیم بنظر من کاری که ما کردیم و میکنیم بقول معروف حالت دروازه و سوزن را دارد آقای دکتر شاهقلی وزیر بهداشتی یعنی وقتی از دروازه تونمیرویم و وقتی از سوراخ سوزن تونمیرویم بیک روز یا شدت عمل آن عکس العملها را بوجود میآوریم و بیک روز با آزاد کردن و طرز رفتار و آئین نامه هائیکه مینویسیم تریاک فروش میشود ما قانون منع کشت خشخاش را لغو نکردیم که مجدداً تریاک بی وجود بیاوریم آن قانون را

لایحه قانون رواج قانونی سکه های تاجگذاری اعلیحضرتین
ماده ۱۹۰ - بدولت اجازه داده میشود برای
سکه های تاجگذاری که بموجب قانون مصوب ۲۳
اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ اجازه ضرب و انتشار آن داده شده
و حداکثر از معادل بیست میلیون دلار تجاوز نخواهد کرد
رواج قانونی قائل شود.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها
و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر
برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب به مجلس سنا
فرستاده میشود.

**۸- تقدیم يك فقره لایحه و يك فقره دیون و دو
فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای قوام -
صدری معاون وزارت دارائی**

رئیس - آقای قوام صدری بفرمایند.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه
مقام محترم ریاست لایحه ای مربوط به اصلاح مختصات
جغرافیائی منطقه قرارداد پیمانکاری نفت با گروه اروپائی

طرف قرارداد که قانون اولیه اش از مجلس محترم گذشته
است و حال چون در مختصات جغرافیائی منطقه عملیات
تغییراتی داده شده اصلاحاتی باید بعمل بیاید که باید با اجازه
مجلس محترم باشد تقدیم و استدعای ارجاع به کمیسیون را
دارم و همچنین صورتی است مربوط به دیون اداره هواپیمائی
کشوری که بایستی در کمیسیون بودجه مورد رسیدگی قرار
گیرد و دو اصلاح بودجه است یکی مربوط به استیو تحقیقات
بهداشتی و یکی مربوط به دادگستری که برای ارجاع به
کمیسیون بودجه تقدیم میشود.

رئیس - لوائح بکمیسیونهای مربوط ارجاع
میشود.

**۹- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله
آقای داود مؤید امینی**

رئیس - آقای امینی بفرمایند.

مؤید امینی - سؤالی است از وزارت کشور
تقدیم میکنم.

دس یکبار سرشماری بشود و اینجابه ۱۰ سال یکبار
تعمیر شده آنچه میخواهد نظر دولت را توجه بدهم این
ست که در سلهای آینده توجه کند که برای سرشماری
بث کادر معین و مرتبی تربیت کند که اینها اشخاص وارد
نمکن باشند و بتوانند از عواملی که در سرشماری بکار
میرود بصورت صحیح استفاده کنند البته در این موارد عواملی
که در شهر هودهاست مثل استناداری بخشداری

جمعیتی ده سر کتهای بهیامی زراعی باید مورد استفاده
قرار گیرد البته بعضی اطلاعات محرمانه است که آنها را
باید خود دستگ در سرشماری مملکت نگهداری کند اما بهای
تلاعات عمومی را از مؤسسات خصوصی مملکت گرفت
بث موضوعی را که من تذکرش را لازم میدانم اینست که
باید همه مرده در آخر جریب نگهدارند که این سرشماری
برای سوء استفاده در بهره ای از موارد نیست ویت برای
یکه ببت عوارضی و مالیات چیزی بخوانند بگیرند
بصورت نیست برای اینکه در سرشماری گذشته من عملاً دیده
که وقتی کسی میرسدند که چند من خداری با چند تا
گدو و گوسفند داری بعداد عثه و خانه و وضع زندگی
چیت؟ در تمام این موارد شایع کرده بودند که اینها را
برای مالیات میخواهند ببت برای عوارضی میخواهند و

مرده حیثیت را به دولت میگویند و نتیجه آمارگیری غلط
تصمیمات غلطی است که روی آن میگیرند و در نتیجه تصمی
بعض اعمال غلطی است که دولت انجام میدهد و اینها
منتهی بر آمارهای بوده است که گرفته شده و غلط بوده است
بستکه من از همین آآن دولت را توجه مینم که
در ضمن آمار گیری های بعدی ذهن کلیه مردم
شهری و دهاتی را روی این موضوع آماده کنند و هم اینکه
کادر لازم را تربیت بکنند یک موضوع دیگر بکه در
آمار گیری تذکرش را لازم میدانم این است که در حدود
سه چهار سال پیش یکی از دوستان آمد گفت اگر میتوانی

بث کمکی بکنی خوب است. گفت چه کمکی؟ گفت از
مؤسه آمار گیری مملکت که آمار را منتشر میکند تلگرافی
شده به اداره آنها در شهر کرمان که آقا از مردم آمار بگیرند
و بفرسند که چقدر گنده کاشته اند چه در محصولات دامی شان
است ولی توجه داشته باشید که از ما مورین وزارتخانه فلان
و فلان نرسید که آنها بما دروغ میگویند توجه بفرمایند در

تلگراف رسمی دولتی یک وزارتخانه اینطور نوشته شده
بود حالا راست یا دروغ آن قذیکه بمن گفت البته یک
آماری هم از من گرفت این است که دولت بدین قسمت
مخصوصاً بایستی توجه کند که آمار را برای حاضر
وزارتخانه ها تنظیم نکند آمار را برای صحت عمل خودش
بدست بیورد نه اینکه مثلاً وزارتخانه های اصلاحات
ارضی. کشاورزی. دارائی. دادگستری آماری را قبلاً
تهیه کنند و به اداره کل آمار ایران بدهند و اداره کل آمار
ایران هم همین آمار را منتشر کند و بایه گذاری بشود همین
آمار غلط برای کارهای تجارائی و سرمایه های خصوصی
و همچنین سرمایه های دولت و کارهای دولت. این است
که توجه دولت را به این قسمت اخیر عرایض جلب
میکند و استدعای من این است که دولت توجه بکند به
سیاست عمومی وزارتخانه ها در مورد آمار غلط و همچنین
کوشش داشته باشند آمار صحیح در اختیار مردم بگذارند و
حتی الامکن هر چند سال یکبار این آمار بکه تهیه میشود
در اختیار مرده بگذارند که افراد بتوانند از اینها استفاده
کنند مثلاً آقای حی که اینجا نشسته اند اگر آمار صحیح
راجع به کرند داشته باشند ایشان میتوانند مقدار احتیاجی که
کرمان دارد با مقدار ماشین آلانیکه در کارخانجات تهیه
میشود تنظیم کند و اگر وزارت تولیدات کشاورزی آمد
روی سلیقه خودش یک آمار غلطی داد آقای حی و دیگر
سرمایه گذران ممکن است ماشین آلات را بیاورند و با آنچه
که آمار داده است تطبیق نکنند و در نتیجه یک سرمایه گذار
خصوصی سرمایه اش از بین رفته و یک مقدار از سرمایه مملکت
هم با ارز از مملکت خارج شده است بنده استدعا میکنم
باین قسمت توجه کنید که اولاً کادر لازم را تربیت کنید و
از عوامل موجود بهر ترتیبی هست استفاده شود و همچنین
آمار غلط در اختیار مردم نگذارند و این سیاست کلی دولت
در این قسمت باشد.

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری
نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها
و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر
برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجدداً به مجلس
سنا فرستاده میشود.

۱۱- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات رئیس - نامه‌ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

با رعایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه‌های عمرانی کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت نامه اعتباری بمنظور تأمین ۹۰ درصد هزینه‌های ارزی خرید وسایل نقلیه سبک و سنگین و تجهیزات مربوطه مورد نیاز شرکت ملی گاز ایران که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر یک میلیون و هشتصد و هشتاد و شش هزار و سی و چهار (۱۸۸۶۰۳۴) دلار آمریکا است با شرکت اینترناشنال هاروسراکسپورت - آمریکا در تاریخ پنجم اسفند ماه ۱۳۴۸ منعقد گردیده است. اعتبار مذکور درده قسط شش ماهه متساوی و متوالی بصورت سفته بازپرداخت میگردد و به مانده اقساط بازپرداخت نشده بهره‌ای از قرار هفت درصد در سال پس از تاریخ حمل تعلق خواهد گرفت و سررسید اولین قسط شش ماه بعد از تاریخ اسناد آخرین حمل میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق‌الذکر تقدیم میگردد. امیرعباس هویدا

۱۲- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۸۱

روز یکشنبه ۲۴/۱۲/۱۳۴۸

- ۱- گزارش کمیسیون دارائی راجع به اصلاح و الحاق پاره‌ای مواد به قانون مالیاتهای مستقیم شماره ترتیب چاپ ۱۱۷۰
  - ۲- گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور شماره ترتیب چاپ ۱۱۷۸
  - ۳- گزارش شور دوم هیئت‌های امنای مؤسسات عالی علمی دولتی شماره ترتیب چاپ ۱۱۷۹
- رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خواهد بود.
- (ساعت یازده و سی دقیقه صبح جلسه ختم شد)
- رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

سؤال

ریاست معظم مجلس شورای ملی

با کمال احترام مستدعی است بوزارت کشور اطلاع داده شود که هر چه زودتر برای پاسخ به سؤال زیر در مجلس حضور بهم رسانند:

با اینکه مدت‌هاست مقرر بوده قانون تقسیمات کشوری تهیه و به مجلس شورای ملی تقدیم گردد تاکنون چه اقدامی بعمل آمده و چه موقع لایحه مزبور را تقدیم مجلس خواهد نمود.

باتقدیم احترامات - داود مؤید امینی